

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1976



BRNO 1978

NOVÉ LATÉNSKÉ SÍDLIŠTĚ V TŘEBĚTICÍCH

/okr. Kroměříž /

Karel Ludikovsky, AÚ ČSAV Brno

/Obr. 29 /

Intenzivní laténské osídlení úrodných nížin pod Hostýnem /1/ je možno doplnit o další sídliště v Třebětících, v trati "Zadní Probicka" na parcele č. 363. Rozkládá se na nízké terenní vlně, na svahu sklánějícím se jižním směrem k řečišti potoka Mojena. Nejvyšší vrstevnici zmíněné vyvýšení překračuje výskyt nálezů jen do vzdálenosti dvou či tří desítek metrů; spodní okraj tohoto malého sídliště zjistil D. Kolbinger až téměř v inundaci vodního toku.

Z nálezů lze uvést především okrajové části misek se zataženým okrajem, nádob zdobených plochými lištami, zlomky hřebenovaných situl s obloučky nehtových CCC z tuhového i písčitého materiálu ap.; k souboru náleží dále zlomek válcového pískovcového brousku. Celkový charakter dosud získané kolekce se nevyvíká z kulturního obrazu nížinných sídlišť v okolí Hostýna v době jeho keltského osídlení.

Mimo nálezy ze slezské fáze popelnicových polí v téže trati je dále pozoruhodný nález zlomků keramiky z mladšího období římského, z nichž dva jsou zdobeny jemnou, mnohonásobnou vlnicí. Nejblíže dosud zjištěné sídliště z téhož období se nachází ve vzdálenosti asi 2 km od místa nálezů. Ojedinělým nálezem je hrot ze středověkého šípů.

P o z n á m k a :

1 K. Ludikovsky - D. Kolbinger, Laténská sídliště na katastru Hulína a okolí /okr. Kroměříž /, PV 1974, Brno 1975, 36, srv. tab. 23 a 25.

Neue latènezeitliche Siedlung in Třebětice /Bez. Kroměříž /. Die intensive latènezeitliche Besiedlung der fruchtbaren Ebenen unter dem Hostýn /1/ kann durch eine weitere Siedlung in Třebětice in der Flur "Zadní Probicka", Parzelle Nr. 363 ergänzt werden. Sie erstreckt sich auf dem Hang einer Terrainwelle, die in südlicher Richtung zum Flussbett des Baches Mojenska abfällt. Den unteren Rand dieser Siedlung stellte D. Kolbinger bis fast in der Inundation des Wasserlaufes fest.

Von den Funden können Bruchstücke an Feinkeramik, Teile von Kammstrichsitulen mit CCC Verzierung aus Graphitton sowie sandigem Material, das Fragment eines Sandsteinschleifsteines u. ä. angeführt werden. Der Gesamtcharakter der bisher gewonnenen Kollektion entzieht sich nicht dem Kulturbild der Siedlungen um Hostýn zur Zeit seiner keltischen Besiedlung.

Ausser Funden aus der schlesischen Phase der Urnenfelderkultur in derselben Flur ist ferner der Fund von Keramikbruchstücken aus der jüngeren römischen Kaiserzeit /bisher jedoch ohne Belege, die von einer Siedlung zeugen würden / und eine vereinzelt Spitze eines mittelalterlichen Pfeiles bemerkenswert.

LATÉNSKÉ SÍDLIŠTĚ U LODĚNIC

/okr. Znojmo /

Pavel Čáp, FF UJEP Brno

Ivo Rakovský, JMM Moravský Krumlov

/Obr. 30 /

Na jaře 1976 provedli autoři povrchový sběr v místech zaniklé středověké vesnice Loděnice - Štandorf. Již dříve známá lokalita se nachází v prostoru jezeřanské křižovatky, po pravé straně silnice vedoucí z Loděnic do Jezeřan. Prvů z autorů ji sledoval delší dobu a získal zde početné zlomky keramiky z různých období.

Nejvýrazněji je zastoupena laténská keramika. Rámcově ji lze zařadit do staršího stupně - patrně LB /1/. Věteřovské kultuře patří fragment soudkovitého hrnku /obr. 30:15/. Málo početný je materiál kultury veltické, horákovské a římské.

P o z n á m k a :

1 Za konzultaci nad materiálem děkuji M. Čizmářovi.

Latènezeitliche Siedlung bei Loděnice /Bez. Znojmo/. Bei Lesefunden gewannen die Autoren auf der Lokalität eine Kollektion älterer latènezeitlicher Keramik. Vereinzelt kamen auch Scherben aus anderen Zeitabschnitten vor: Věteřover- und Velaticer Kultur, Hallstatt- und römische Kaiserzeit.

PEC Z OBDOBÍ ŘÍMSKÉHO IMPERIA Z UHERSKÉHO BRODU- ROLNICKÉ ULICE

/okr. Uherské Hradiště /

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

V západní části polní trati "Zběsné" zjistil Jan Pavelčík, že vodovodní rýha prořála sídlištní objekt. Poněvadž v těchto místech probíhá rozsáhlá nová zástavba /Rolnická ul. atd. / a v nejbližší době měly být provedeny další terénní úpravy, byla jáma ihned po zjištění /1. a 12. května 1976 / za účasti referenta prozkoumána. Objekt je součástí rozsáhlého sídliště z 1. až 3. století našeho letopočtu, které se rozkládá nad soutokem říčky Korečnice s Olšavou /trať "Zběsné" /. Na levobřežní terase Korečnice pokračuje osídlení v délce 3 - 4 km směrem na jih k obci Nivnice.

Vodovodní rýha protála západní polovinu jámy. Objekt se zprvu zahluboval válcovitě a od poloviny výšky se stěny mírně obloukovitě rozšiřovaly. Dno a stěny rozšiřující se části byly vymazány 10 cm mocnou propálenou vrstvou mazanice. Vrstva mazanice ukazuje, že pocházela ze zřícené klenby, která se klenula do "válcovité" části jámy. Její existenci rovněž dokládaly zbytky kopule na vrcholech výmazů bočních stěn. Na základě zjištěné situace můžeme objekt považovat za zapuštěnou jednokomorovou pec. Doklady hmotné kultury se koncentrovaly do prostoru mezi dnem a vrstvou mazanice ze zřícené klenby.

Z nálezů zaujme terakotová hlavička muže v přilbě /? /, která zřejmě zdobila ohbí kolínkovitého ucha, hrnec se dvěma kolínkovitými uchy, zlomky provinciální keramiky /mísy, amfora /. Domácí produkce je zastoupena na kruhu robenou keramikou zdobenou kolky /tzv. "přesýpací hodiny", hvězdice, kosočtverce /, polokulovitými mísami na nízké plné nožce a hrubou keramikou zdobenou rytými liniemi, kolky a otisky prstů. Celek datuje stříbrný denár císaře Domitiana /81 - 96 n.l. / na sklonek 1. - poč. 2. stol.

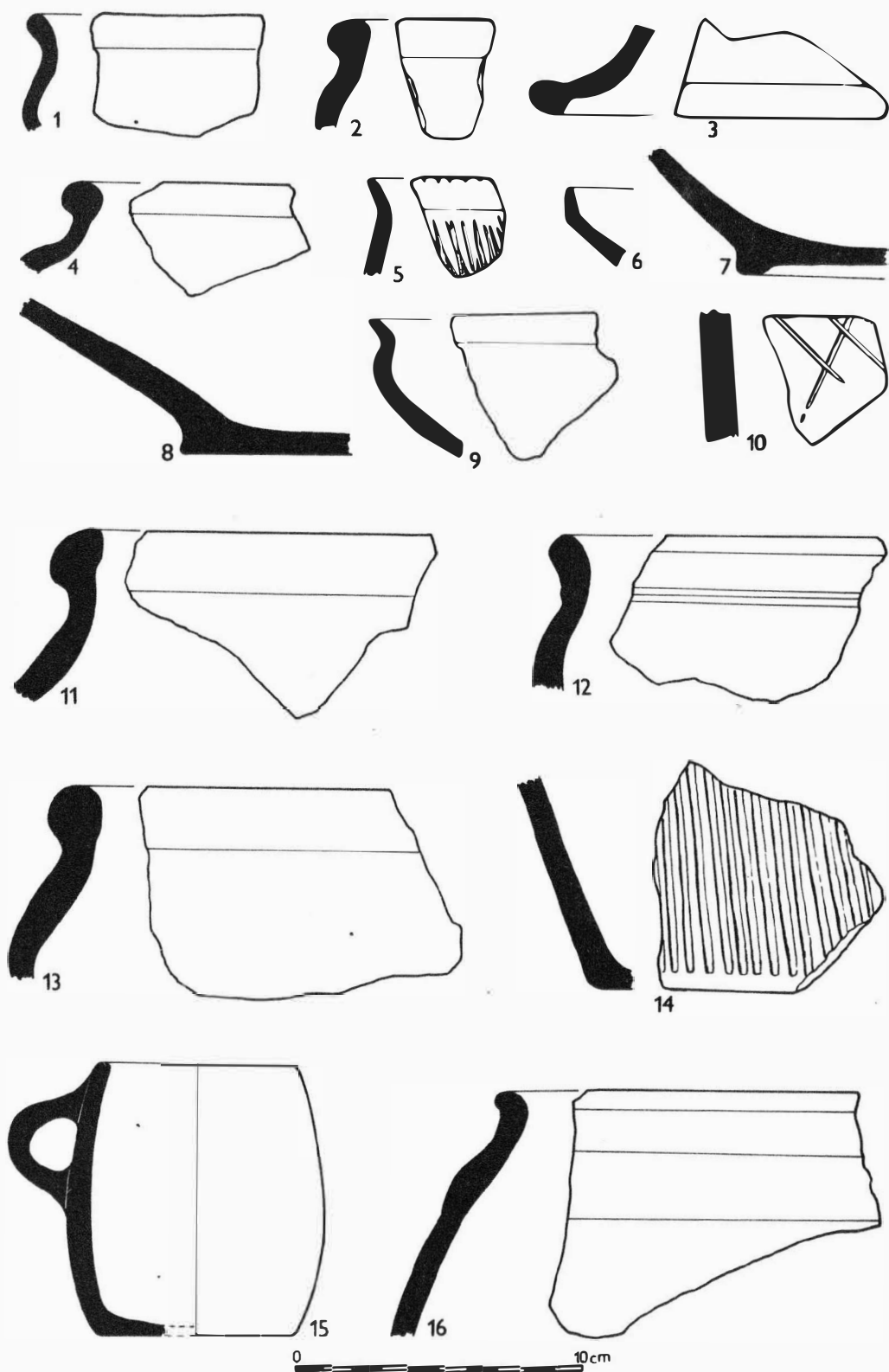
Ein Herd aus dem Zeitabschnitt des römischen Imperiums aus Uherský Brod - Rolnická Gasse /Bez. Uherské Hradiště/. Im westlichen Teil der Feldflur "Zběsné" wurde bei Bauarbeiten ein Einkammerherd gestört. Es gelang aus diesem provinziäl-römische Keramik /Schüsselbruchstücke, Amphoren /, das Terrakotaköpfchen eines Mannes mit Helm, helmische stempelverzierte Drehscheibenkeramik /"Sanduhr", Rosetten, Rhomboiden / und grobe handgemachte Keramik /zweihenkeliger Topf, halbkugelige Schüsseln auf niedrigem vollem Fuss usw. / zu gewinnen. Den Komplex datiert ein silberner Denar des Kaisers Domitianus in das Ende des 1. oder in den Beginn des 2. Jahrhunderts u. Z.

NOVÉ VÝZKUMY NA ŘÍMSKÉ STANICI V MUŠOVĚ

/okr. Břeclav /

Jaroslav Tejral, AÚ ČSAV Brno

Na popud Krajského střediska Státní památkové péče a ochrany přírody byl na "Římském vrchu" /dříve Burgstall / v katastru obce Mušova započat v červenci 1976 revizní výzkum římských stavebních objektů. Cílem této akce bylo odhalit půdorysy staveb zjištěných již v roce 1927 A. Gnirsem a uvést je do takového stavu, aby mohly být prezentovány veřejnosti jako součást kulturně vzdělávacích zařízení v oblasti Novomlýnské přehrady. Současně se zamýšlí prozkoumat i širší okolí římských budov, vysledovat skutečný průběh obvodové zdi a provést další objevy na "Římském vrchu", které by dále upřesnily význam zkoumaných stavebních zbytků.



Obr. 30
 Loděnice /okr. Znojmo/. Keramika z laténského sídliště. - Keramik aus der latènezeitlichen Siedlung.



PŘEHLED VÝZKUMŮ 1976.

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Životská
Na titulním listě : Bronzová přezka ze slovanského sídliště v Mutěnicích
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Guttwaldov, provoz 34 -
Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI-73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné